ՀՊՏՀ ասպիրանտուրայի ընդունելության/հայցորդության ձևակերպման գիտական ռեֆերատի նկատմամբ ներկայացվող պահանջներ

Գիտական ռեֆերատ ներկայացվում է ՀՊՏՀ ասպիրանտուրայի դիմելու ու հայցորդություն ձևակերպելու համար: Գիտական ռեֆերատը տարմաբանական կառուցվածք ունեցող ամբողջական, ինքնուրույն, ավարտուն հետազոտություն է, որը փաստում է հեղինակի ինքնուրույն հետազոտություն իրականացնելու կարողությունն ու մասնագիտական պատրաստվածությունը: Գիտական ռեֆերատը պետք է ունենա առավելապես վերլուծական բնույթ:

Ռեֆերատը պետք է շարադրված լինի տպագիր: Աշխատանքի ծավալը՝ նվազագույնը **20** էջ:

Դիմորդի կողմից փաստաթղթերի ներկայացման ժամանակ տրամադրվում է ռեֆերատի տպագիր տարբերակը, որից հետո aspirantura@asue.am կամ aspirantura.phd@outlook.com էլ.հասցեին ուղարկվում է նաև էլեկտրոնային (PDF ֆորմատով) տարբերակը:

Գիտական ռեֆերատի կառուցվածքի հիմնական մասերն են.

- **Տիտղոսաթերթ:**
- **Համառոտագիր:** Համառոտագիրն աշխատանքի ընդհանրական ամփոփումն է, որն ի մի է բերում իրականացված հետազոտությունը և շաղկապում դրա առանձին բաժինները: Այն ներկայացնում է հետազոտության հիմնական բովանդակությունը և ստացված արդյունքները: Համառոտագրում աղյուսակներ և գծապատկերներ չեն օգտագործվում, հղումներ չեն տրվում:
- **Ներածություն:** Այս բաժնում հիմնավորվում է հետազոտության արդիականությունը, նպատակը և խնդիրները, ազդեցության շրջանակը, լուծման

ուղիների և մեթոդների կիրառման նպատակահարմարությունը, ինչպես նաև ակնկալվող արդյունքը, վարկածների առաջադրումն ու դրանց ստուգման ուղիների հակիրճ և հստակ նկարագրությունը: Ներածությունը պետք է արտահայտի թեմայի կիրառական նշանակությունը՝ ունենալով մեթոդաբանական և տեսական հենք:

- **Գրականության ակնարկ:** Գրականության ակնարկը հետազոտության թեմայի վերաբերյալ գիտական գրականության ուսումնասիրությունն է և հանդիսանում է հետազոտության շրջանակներում արծարծված խնդիրների լուծման ուղղությամբ այլ հետազոտողների կողմից մինչ այդ իրականացված վերլուծությունների ընդհանրացում (հետազոտություններ, հոդվածներ, հրապարակումներ, թեզեր, մենագրություններ և այլն):

- **Հետազոտության մեթոդաբանություն:** Այս բաժնում համառոտ կերպով նկարագրվում են ինչպես հետազոտության իրականացման գիտականորեն հիմնավորված և լայն կիրառություն ունեցող, այնպես էլ հեղինակի կողմից առաջարկված սեփական մեթոդաբանությունը, եթե այդպիսին առկա է:

- **Վերլուծություն և արդյունքներ:** Այս բաժնում իրականացվում է հետազոտության օբյեկտի համակողմանի վերլուծություն, բացահայտվում են օբյեկտի օրինաչափությունները, փոփոխության միտումները, զարգացման ուղությունները, խոչընդոտները և այլն, որոնք ամփոփվում են հետազոտության տեսական և/կամ կիրառական արդյունքների տեսքով: Համապարփակ վերլուծությանը հաջորդում է իրականացված հետազոտության արդյունքների ու բացահայտումների նկարագրությունը: Ցանկալի է ստացված արդյունքների ներկայացումը գծապատկերների, աղյուսակների, գրաֆիկների և սխեմաների կիրառմամբ:

- **Եզրակացություն:** Հետազոտական աշխատանքի ամփոփիչ բաժինն է որտեղ շեշտադրվում է ներածությունում նշված խնդիրների լուծումները: Խորհուրդ է տրվում կրկին անդրադառնալ հետազոտության իրականացման նպատակին, արդիականությանը, առաջադրված խնդրին և վարկածներին՝ ստացված արդյունքի հետ դրանք համադրելու նպատակով: Եզրակացության մեջ պետք է համառոտ և հստակ ամփոփել հետազոտական աշխատանքի բացահայտումները, որոնք մինչ

հետազոտության իրականացումն անհասանելի էին ընթերցողների համար, ինչպես նաև ներկայացնել, թե հետազոտության արդյունքները որքանով են լրացնում առկա գրականության բացթողումները և այլ հարակից ինչպիսի խնդիրների կարող են լուծում տալ: Եզրակացության մեջ ընդգծվում է հետազոտության խնդրի/վարկածի հաստատումը կամ հերքումը, քննարկվում արդյունքի նշանակալիությունը, ցույց տրվում, թե հետազոտողը պատասխանել է առաջադրված հարցերին և ստուգել իր կողմից առաջ քաշված վարկածները:

- **Գրականության ցանկ:** Ամփոփում է հետազոտության ընթացքում օգտագործված գրականությունը: Օգտագործված գրականությունը տրվում է նաև հիմնական տեքստում՝ հղումների տեսքով: Աղբյուրները բերվում են բնօրինակի լեզվով: Նույն հեղինակի աշխատանքները պետք է դասավորել ըստ տարեթվերի աճման կարգի կամ ըստ շարադրանքի մեջ հղումների հերթականության: Պետք է գրել աշխատանքի լրիվ անվանումը, դնել բաժանիչ՝ // նշանը, հրատարակչությունը, հրատարակման տեղը, տարեթիվը, էջերի ընդհանուր թիվը:

Ռեֆերատի մեջ այլ աղբյուրներից տեքստերի, դրանց առանձին մասերի (մտքի, ձևակերպման, բնորոշման, բանաձևերի, տվյալների, աղյուսակների, գծապատկերների, այլ տարրերի) օգտագործման դեպքում՝ սկզբնաղբյուրին հղումը պարտադիր է: Առանց աշխատությանը կամ սկզբնաղբյուրին պատշաճ հղման՝ այլոց հետազոտությունների արդյունքները, ներառյալ՝ ընդհանրացումները, եզրահանգումները, պնդումները, առաջադրած գաղափարներն ու թեզերը, արտահայտած մտքերը որպես սեփական աշխատանքի արդյունք ներկայացնելը համարվում է **գրագողություն:**

Մեջբերումները, հղումներն ու ծանոթագրությունները պետք է նշվեն յուրաքանչյուր էջի տողատակում (ներառելով հեղինակի ազգանունը և անունը (կամ հրապարակող կազմակերպության ամբողջական անվանումը), աշխատության անվանումը, հրատարակման վայրը, հրատարակչությունը, տարեթիվը, էջ(եր)ը): Էլեկտրոնային նյութերից մեջբերումներ կատարելիս հարկավոր է մատնանշել ոչ միայն տվյալ կայքի

ամբողջական հասցեն, այլև այն էջը (համարակալման պարագայում), որից կատարվել է մեջբերումը կամ հղումը և մուտքի օրը:

Ներկայացված ռեֆերատի ինքնատիպության աստիճանը ստուգվում է ՀՊՏՀ հակագրագողության համակարգով՝ նախքան մասնագիտական ամբիոն գրախոսման ուղարկելը:

Պատշաճ հղումներով, սակայն 80%-ից ցածր ինքնատիպության աստիճան կամ ռեֆերատի ընդհանուր բառաքանակում ընդամենը մեկ գրականության աղբյուրին 2%-ը գերազանցող համընկնում ունեցող (առանց գրականության ցանկի) ռեֆերատները չեն բավարարում պահանջներին և չեն ընդունվում:

<u>Տեխնիկական պահանջներ</u>.

A4 ֆորմատի թղթի համակարգչային շարվածքով հայերեն շարադրանք (վերևից՝ 2 սմ, ներքևից՝ 2.5 սմ, ձախից 3 սմ, աջից 1.5 սմ, տառատեսակ GHEA Grapalat, տառաչափ 12, միջտողային տարածությունը 1.5 սմ):